

Генерални секретар Северноатлантске алијансе Андерс Фог Расмусен не престаје да понаља: „Од стране НАТО не постоји било каква претња по Русију“. Овај рефрен ствара лепу позадину за предстојећи самит Русија-НАТО у португалској престоници, на који ће, као што је познато, допутовати председник Дмитриј Медведев. О чему ће се стране договорити? Планови већ постоје. Али све политичке споразуме извршавају војници. Зато је занимљиво сазнати какво расположење влада у њиховој средини. Разговарали смо с двојицом руских генерала.

Председник Академије геополитичких наука, генерал-пуковник Леонид Ивашов скептички оцењује зближавање с НАТО.

„Још 1871. године наш мислилац Николај Данилевски је дошао до закључка да је Запад пре наш конкурент него партнер. Међутим ми ипак покушавамо да се уклопимо у туђу цивилизацијску форму. Кад смо потписали Утемељивачки акт о међусобним односима између Русије и НАТО, и стварали Савет Русија-НАТО рачунали смо да ће Запад схватити нашу забринутост. Узалудно! Алијанса и даље прави планове за ширење, предузима кораке, који угрожавају наше националне интересе, објективно нас свађа с традиционалним савезником – исламским светом, ствара претње на границама с Кином. Како можемо да идемо на зближавање с НАТО ако смо против тога да у њега ступе Грузија и Украјина?“ – генерал Ивашов изражава своје лично мишљење и наставља: „То не значи да ја у потпуности одбацујем сарадњу с алијансом, али она треба да буде на обострану корист! И таквих момената има. На нашу иницијативу у Европи је смањен ниво војне делатности. Стране су се обавезале да не врше обуку близу међусобних граница, премда има изузетака од правила.“, примећује Ивашов, и додаје:

„На крају, може се обновити Споразум о обичном наоружању у Европи. Међутим, главна ствар је да се конкретно размотри иницијатива председника Медведева за нову архитектуру европске безбедности. Подсетићу да су своју заинтересованост за њу одмах показале Немачка, Француска и низ других земаља. Истина, разматрање теме је брзо прекинуто - стигао је сигнал из Вашингтона. Зато данас покушавају да нас увуку у ратна дејства у Авганистану. Sprema се и можда ће у Лисабону бити потписан нови споразум с НАТО о повратном транзиту. Зближавање с алијансом повлачи за собом учествовање у полицијским операцијама по целом свету. Да ли нам је то заиста потребно?“ – Леонид Ивашов сумира питање свих скептика по питању побољшања односа са Русије са НАТО.

Стереотипи размишања из времена „хладног рата“ постоје на обе стране. Они ометају центрифугалне тенденције између Русије и НАТО, сматра стручњак Центра за политичка истраживања, некадашњи начелник Управе Министарства одбране за међународне уговоре РФ, генерал-поручник Евгеније Бужински:

„Очекујем да ћемо после Лисабона бити сведоци, ако не продора, онда активизације веза између Русије и НАТО. Формат наших односа је одавно дефинисан. Поново делују радне групе Савета Русија-НАТО. Оне се баве командно-штабским учењима моделовања, испитују спојивост система тражења и спасавања посада подморница. Ићи даље значи размењивати технологије, градити заједничке системе одбране, ако, наравно, буду донете одговарајуће одлуке. И не ради се о укључивању Русије у извесан глобални противракетни систем САД, већ о пројекту стварања европске ПРО, адекватне ризицима. Само што она не треба да има потенцијал који може да погоди наше одбрамбене силе, односно да уништава интерконтиненталне балистичке ракете. Могли бисмо заједно мобилним средствима, која имају обе стране, да ликвидирамо евентуална појединачна лансирања. Само треба ускладити заједнички систем за информативну подршку. А у копању ровова у близини наших граница, инсталирању у њих ракета за одбану великог домета типа ГБИ, у таквим пројектима мислим да Русија не треба да учествује.“

Да ли данас између Русије и НАТО постоји јединство у оцени ризика и изазова у сфери ширења ракетно-нуклеарног оружја, борбе против међународног тероризма, трговине дрогом, с техногеним и другим катастрофама? Генерал Бужински:

„У току последњих месеци одвијао се рад на заједничкој процени претњи. Он је практично завршен. Договорили смо се о свим тачкама осим ракетних претњи. Разилазимо се у оцени опасности од стране Ирана. Али, надам се да ће се и у овоме наћи прихватљив компромис. Још је обављено истраживање методологије заједничке заштите градова, објеката хемијске и атомске индустрије, размотрен је комплекс борбе против пирата у Сомалији.“

Доношење заједничког документа о оцени ризика и претњи треба да постане кључни моменат самита Русија-НАТО у Лисабону, закључује генерал Бужински.

(Глас Русије)